Vantaa

Vastaus Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloitteeseen voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi

VD/1462/00.02.00.03/2026

PT/TeA/SP/JN/A-MK/JK

Eve Rämö ja **Otso Kivimäki** sekä 37 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan Energian Sähköverkot Oy on käynnistänyt suunnitellun uuden kaksipiirisen 110kV suurijännitteisen voimalinjan rakentamisen Vantaan alueella, josta kritiikkiä saanut osa kulkisi Aviapoliksesta Seutulan ja Lapinkylän kautta Keimolaan.
Voimajohdon osalta keskusteluun on sekä asukkaiden että järjestöjen toimesta esitetty lukuisia huolenaiheita. Lisäksi voimalinjan päätöksenteon ja vaikuttamisen prosessit ovat jääneet osin epäselviksi myös luottamushenkilöille.

Yksi huolta herättävä seikka on voimajohdon vaikutukset luontoon, maisemaan ja olemassa olevaan asutukseen. Nyt suunnitellun sähkölinjan alla Lapinkylän metsässä on mm. kaapelilinjalla luonnostilaisena suojeltava noro sekä Vantaan kaupungin liito- oravan suojeluohjelman mukainen liito-oravien kulkuyhteys.
Seutulassa sähköverkko kulkee maakuntakaavassa vaalittavassa kulttuurihistoriallisessa maisemassa ja on uhka erityisesti isoille muuttolinnuille, jotka käyttävät Seutulan peltoja levähtämispaikkanaan. Myös Ely keskus on lausunnossaan ottanut kantaa siihen, että uuden ilmajohdon rakentaminen heikentäisi merkittävästi tärkeän lintualueen arvoa eikä sitä tulisi rakentaa kyseiseen kohtaan ilmajohtona.

Keskustelussa voimalinjasta on vedottu sen olevan merkittynä yleiskaavaan. Samaan aikaan kaupunki myös toteaa, ettei voimalinja vaadi yleiskaavamerkintää (lähde: vastaus kuntalaisaloitteeseen 28.1.2026). Voimajohtojen toteuttaminen ei edellytä niiden osoittamista kaavassa sähköasemia lukuun ottamatta. Vantaa voi siis halutessaan tarkastella reittilinjoja uudelleen, tarpeen niin vaatiessa. Tämä mahdollistaa ympäristön, asukkaiden ja maankäytön kokonaisedun kannalta paremmat ratkaisut tilanteissa, joissa alkuperäinen linjaus osoittautuu ongelmalliseksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että

- Kaupunki antaa selvityksen mitkä ovat mahdollisuudet edellyttää sähköverkkoyhtiöitä toteuttamaan 110 kV:n sähkölinjat maakaapelointina silloin, kun se on kokonaisuutena arvioiden perusteltua ja hyödyllistä ympäristön, eläinlajien sekä alueen asukkaiden kannalta.
- Selvityksessä tulee tarkastella myös keinoja, joilla kaupunki voi vaikuttaa sähkölinjojen toteutustapaan lainsäädäntö ja kuntien toimivalta huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemavaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuteen, asuinympäristön viihtyisyyteen sekä pitkäaikaisiin ympäristövaikutuksiin.
- Pyydämme kaupunkia luomaan kuvauksen voimalinjojen päätöksenteon prosesseista ja Vantaan vaikuttamiskeinoista asian eri vaiheissa ja asukkaiden kuulemisesta sekä osallistamisesta voimajohtohankkeiden osalta.
- Selvityksen pohjalta kaupungin tulee arvioida, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaa sähkölinjahankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.
- Me allekirjoittaneet valtuutetut haluamme vastauksen siihen, tarvitseeko voimalinjahankkeiden noudattaa miltä osin yleiskaavan määrittelemää linjaa, ja miltä osin linjasta voidaan poiketa ja

millä perusteilla. Mitkä ovat tilanteet ja prosessit, joilla kaupunki tarkastelee vaihtoehtoisia linjauksia?
- Millä tavoin Vantaa voi käyttää omistajaohjausta Vantaan Energian voimalinjahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen osalta.”

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026 § 29

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:
- allekirjoitettu Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloite voimajohtohankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi

_____

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimiala on koonnut vastauksen valtuustoaloitteeseen yhteistyössä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan sekä Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n kanssa. Vastauksen liitteenä on yksityiskohtaisempi kuvaus voimajohdon suunnittelun alueidenkäyttölain ja sähkömarkkinalain mukaisista prosesseista ja toteutustavan valinnasta. Vantaan Energia on antanut tietoja sähköverkkojen suunnittelusta Vantaan alueella, Aviapolis-Keimola 110 kV voimajohtohankkeesta sekä voimajohtojen toteutustavoista (vastauksessa osiot Johdanto ja tausta, Voimajohtohankkeen vaiheet sekä liitteen Voimajohtohankkeen vaiheet, Voimajohtojen toteutustavat). Konsernipalvelut on kuvannut omistajaohjauksen käytön mahdollisuudet ja periaatteet.

Johdanto ja tausta

Sähköverkkojen ja uusien siirtoyhteyksien suunnittelu perustuu pitkän aikavälin kokonaisuusarvioon, jossa huomioidaan kaupungin kasvu, sähköistymisen eteneminen sekä sähkön tuotannon ja kulutuksen muutokset. Sähköverkkoa kehitetään vaiheittain siten, että se pystyy vastaamaan kasvavaan sähkönkulutukseen kaikissa tilanteissa ja turvaamaan sähkönsaannin yrityksille, kotitalouksille ja muille toimijoille myös tulevaisuudessa.

Sähköverkkojen kehittämistä ohjaavat sekä lainsäädäntö että viranomaisvaatimukset. Verkkoyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus kehittää sähköverkkoa alueellaan ja varmistaa sähkönsiirron toimitusvarmuus. Samalla verkkoa on rakennettava kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. Energiavirasto valvoo, että verkonhaltijat täyttävät nämä velvoitteet.

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Sähkön käyttö kasvaa vauhdilla, kun teollisuus, liikenne ja lämmitys sähköistyvät ja fossiilisia polttoaineita korvataan sähköön perustuvilla ratkaisuilla. Samalla sähköverkkoon liitetään entistä enemmän uusia suuritehoisia asiakkaita sekä hajautettua sähköntuotantoa ja sähkövarastoja. Tämä lisää siirtokapasiteetin tarvetta ja vaatii sähköverkon merkittävää vahvistamista. Uusien voimajohtojen rakentaminen on myös sähköverkkoyhtiön näkökulmasta välttämätöntä, jotta ikääntyvää verkkoa voidaan saneerata ja koko sähköjärjestelmän toimintavarmuus säilyttää. Aviapolis-Keimola -voimajohtohanke on osa tätä kokonaisuutta. Kyseessä on 110 kV:n voimajohto, jolla on keskeinen rooli Vantaan sähkönsiirtoverkon kehittämisessä ja joka mahdollistaa sähkön

toimitusvarmuuden ja kapasiteetin kasvun koko alueella. Hanke ei ole yksittäinen ratkaisu, vaan osa laajempaa verkon kehittämistä, jossa rakennetaan uusia siirtoyhteyksiä ja vahvistetaan olemassa olevaa verkkoa. Aviapolis-Keimola -voimajohto toimii myös yhteytenä kantaverkkoon: Fingrid suunnittelee Vantaan pohjoispuolelle uutta sähköasemaa, josta tuleva sähkönsyöttö liitetään Vantaan jakeluverkkoon. Tämän yhteyden kautta voidaan siirtää suuria määriä sähköä Vantaan alueelle ja turvata sähkönsaanti pitkälle tulevaisuuteen.

Kokonaisuutena sähköverkkojen kehittäminen, mukaan lukien Aviapolis-Keimola -voimajohto, on keskeinen edellytys Vantaan kasvulle, elinvoimalle ja ilmastotavoitteiden saavuttamiselle.

Kaavoituksen vaikutusmahdollisuudet voimajohtolinjauksiin

Kaavoituksesta säädetään alueidenkäyttölaissa (132/1999). Osoitettaessa voimajohtoja kaavoissa on otettava huomioon alueidenkäyttölaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset.

Vantaalla voimajohtoja on osoitettu yleiskaavassa, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021. Yleiskaavaa laadittaessa tulee huomioida valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joihin sisältyy myös valtakunnallisen energiahuollon kysymyksiä. Myös maakuntakaavoissa osoitettu energiahuollon verkosto tulee huomioida. Yleiskaavoissa osoitetaan tarvittavat johtokäytävät yleispiirteisellä tasolla. Mahdollisissa asemakaavoissa määritetään tarkemmin johdon sijainti ja sen asettamat reunaehdot maankäytölle. Kaavojen vaikutukset arvioidaan. Voimajohtojen toteutus ei edellytä niiden osoittamista kaavoissa, vaan niiden rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn. Tiedossa olevat yhteystarpeet kuitenkin osoitetaan kaavoissa, jotta ne voidaan huomioida muun maankäytön suunnittelussa. Mikäli yhteys on osoitettu kaavassa, ja se on toteuttamiskelpoinen, on sijainti lähtökohtana toteutuksen suunnittelulle.

Kun kaavoja laaditaan, käydään vuoropuhelua sähköverkkoyhtiöiden kanssa ja huomioidaan sähköverkkojen kehittämistarpeet pitkällä aikavälillä sekä sovitetaan niitä ympäristöön ja lähialueen suunniteltuun maankäyttöön. Vuoropuhelun avulla pyritään löytämään ratkaisuja, jotka ovat sähköverkkojen kehittämisen kannalta toimivia sekä yhteensovitettavissa alueen maankäytön kannalta. Kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa ratkaisuihin kaavaa laatiessa.

Voimajohtohankkeen vaiheet

Voimajohtohankkeen toteutuksen lähestyessä esisuunnitteluvaiheessa järjestetään viranomaisneuvottelu, jossa kaupunki voi tuoda esiin suunnittelussa huomioitavia näkökulmia. Kaupungin kaavoituksen ja ympäristönsuojelun edustajat kutsutaan neuvotteluun. Viranomaisneuvottelussa käydään läpi kaavatilanne, alueen nykytila ja selvitystarpeet. Tässä vaiheessa kaupunki voi tuoda esiin suunnittelussa huomioitavat reunaehdot myös reitin osalta. Esisuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja myös pyytää kaupungilta lausunnon voimajohtohankkeesta ja sen sijainnista lunastuslupahakemusta varten. Johdon rakentaja hakee johtoreitille hankeluvan Energiavirastolta ja tutkimusluvan Maanmittauslaitokselta.

Yleissuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja ottaa yhteyttä maanomistajiin ja käy sopimusneuvottelut maanomistajien kanssa ja tarkentaa esisuunnitteluvaiheen reittiä tutkimusluvan nojalla.

Lunastuslupahakemus jätetään työ- ja elinkeinoministeriölle ja sen myöntää Valtioneuvosto, jos kaikkien maanomistajien kanssa ei ole päästy ennakkosopimukseen. Jos ennakkosopimukset on tehty kaikkien maanomistajien kanssa, lunastuslupahakemus jätetään Maanmittauslaitokselle.
Kaavoituksen ja voimajohtosuunnittelun prosessit sekä niihin liittyvät kaupungin, maanomistajien ja muiden asukkaiden osallistumismahdollisuudet on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä.

Omistajaohjaus

Vantaan Energian omistajana Vantaan kaupungin tehtävänä on varmistaa, että sen omistama yhtiö toimii vastuullisesti ja huolellisesti. Omistajaohjauksen lähtökohtana toimivat valtuuston 12.10.2024 § 12 hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset.

Omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on varmistaa luotettava sähkönjakelu ja se, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana. Lisäksi tavoitteeksi on asetettu varmistaa riittävä siirtokapasiteetti.

Markkinaehtoisen yhtiön vastuullisena omistajana kaupungin tehtävänä ei ole sanella tai puuttua suoraan yhtiön operatiiviseen toimintaan, kuten sähköverkkojen linjausten suunnitteluun. Omistajaohjaus käy yhtiön ja sen johdon sekä vähemmistöosakkaana olevan Helsingin kaupungin kanssa jatkuvaa keskustelua yhtiön tilanteesta ja omistajan toiminnalle asettamista tavoitteista.

Vantaan Energian osakassopimuksen mukaan yhtiön ja sen osakkaiden välisten keskinäisten liikesuhteiden tulee noudattaa samoja periaatteita, mitä noudatetaan toisistaan riippumattomien yritysten välillä. Omistajaohjauksessa kaupunki on pyytänyt Vantaan Energia -konsernia kehittämään asukasvuorovaikutusta ja jatkossa kartoittamaan jo ennakollisesti ne tulevat investoinnit, joissa vuorovaikutukseen tulisi erityisesti panostaa.

Toteuttaminen maakaapelointina

Lähtökohtaisesti uudet voimajohdot, erityisesti suuren teholuokan johdot, toteutetaan ilmajohtoina. Poikkeustapauksissa on maakaapelointi mahdollinen sellaisissa kohteissa, joissa sillä voidaan saavuttaa riittävä siirtokapasiteetti ja kokonaisuus on teknis-taloudellisesti kannattava.

Maakaapelointi ei Vantaan Energia Sähköverkkojen mukaan ole Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa teknisesti eikä taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu. Suunnitteilla oleva voimajohto on 110 kV:n johto, jonka tehtävä on siirtää Vantaalle suuria määriä sähköä ja varmistaa alueen sähkönsaanti pitkälle tulevaisuuteen. Vastaavan siirtokapasiteetin toteuttaminen maakaapelina edellyttäisi useita rinnakkaisia kaapeleita, laajoja maanrakennustöitä sekä suuria maanpäällisiä liityntärakenteita joillekin osuuksille. Tämä lisäisi hankkeen teknistä monimutkaisuutta, ympäristövaikutuksia ja rakentamisen aikaisia haittoja.

Aviapolis-Keimola 110 kV hankkeessa maakaapelointi olisi moninkertaisesti kalliimpi kuin ilmajohto, ja käytettävissä olevien selvitysten perusteella kustannusero on erittäin merkittävä. Sekä lainsäädäntö että kaupungin omistajaohjaus velvoittavat sähköverkkoyhtiöitä kehittämään verkkoa mahdollisimman kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. 110 kV:n siirtoyhteydet rakennetaan yleensä Suomessa ilmajohtona.

Maakaapeloinnin vaikutuksista tarkemmin on oheisessa liitteessä.

Kaupungin toimintamallit ja linjaukset

Selvityksen pohjalta on pyydetty arvioimaan, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaisi voimajohtohankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.

Kaupunkiympäristön toimiala tuo esiin seuraavat:

- Jatkossa tulee varmistaa sijoittamis- ja rakentamislupakäsittelyssä sekä asemakaavoituksessa, että huomioidaan tarvittavat suojaetäisyydet suunnitelluista voimajohdoista ja sähköasemista.
- Yleiskaavassa tulee huomioida riittävät sähköverkkojen kehittämistarpeet ja tehdä tarvittavat tilavaraukset.
- Yhteydet olisivat asukkaiden näkökulmasta hyvä olla kaavoissa (yleiskaavassa), jotta voidaan varmistaa riittävän kattavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt sekä muutoksenhakumahdollisuus.
- Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä sähköverkkoyhtiöiden kanssa, jotta uudet yhteystarpeet ja tulevat hankkeet ovat tiedossa ja saadaan yhteensovitettua käynnissä olevien kaavahankkeiden kanssa.
- Vantaan kaupunki voi viranomaisneuvottelussa ohjeistaa sekä lausuntonsa yhteydessä edellyttää johtohankkeen rakentajaa järjestämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedotusta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia myös muille kuin hankkeen yhteydessä virallisesti kuultaville maanomistajille.
- Omistajaohjauksen kautta kaupunki neuvottelee yhtiön kanssa toimintatavoista.

Kaupunginhallitus 7.9.2026 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Eve Rämölle, Otso Kivimäelle ja 37 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

———

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa täydennettynä vastauksenaan seuraavaa:

Vastaus on jäsennelty valtuustoaloitteen kysymysten mukaan ja sitä on täydennetty nostamalla luonto- ja maisemanäkökulmia. Uudelleen valmisteltu vastaus perustuu aiempaan vastaukseen, joka on laadittu yhteistyössä Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sekä Vantaan kaupungin konsernipalveluiden kanssa. Vastausta täydentävää lisätietoa on liitteessä.

Esitetään, että kaupunki antaa selvityksen mitkä ovat mahdollisuudet edellyttää sähköverkkoyhtiöitä toteuttamaan 110 kV:n sähkölinjat maakaapelointina silloin, kun se on kokonaisuutena arvioiden perusteltua ja hyödyllistä ympäristön, eläinlajien sekä alueen asukkaiden kannalta. Selvityksessä tulee tarkastella myös keinoja, joilla kaupunki voi vaikuttaa sähkölinjojen toteutustapaan lainsäädäntö ja kuntien toimivalta huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maisemavaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuteen, asuinympäristön viihtyisyyteen sekä pitkäaikaisiin ympäristövaikutuksiin.

Vastaus: Kaupunki ei voi yksipuolisesti edellyttää voimajohtohankkeen toteuttamista tietyllä toteutustavalla. Asiasta voidaan neuvotella suunnittelun eri vaiheissa ja kaavoituksen yhteydessä sekä viranomaisneuvottelussa. Omistajaohjauksen kautta käydään neuvotteluja yhtiölle asetetuista tavoitteista, mutta ei puututa suoraan operatiiviseen toimintaan, kuten yksittäisen hankkeen toteutustapaan.

Uusia voimajohtoja rakennetaan, koska sähkön kulutus kasvaa merkittävästi. Verkkoyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus kehittää sähköverkkoa alueellaan ja varmistaa sähkönsiirron toimitusvarmuus. Samalla verkkoa on rakennettava kustannustehokkaasti, jotta asiakkaiden siirtohinnat pysyvät kohtuullisina. Energiavirasto valvoo, että verkonhaltijat täyttävät nämä velvoitteet.

Hanketta suunnitellessa otetaan huomioon rakentamisen aikaiset ja pitkäaikaiset luontoon, ympäristöön, lajistoon, vesistöihin, maisemaan ja ihmisiin kohdistuvat vaikutukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Mikäli yhteys osoitetaan kaavassa, arvioidaan vaikutuksia kaavan yhteydessä kaavan tarkkuustaso huomioiden. Johdon esisuunnittelun yhteydessä johdon rakentaja tekee ympäristöselvityksen, jossa selvitetään vaikutukset ihmisiin, maisemaan, luontoarvoihin, vesistöön ja lajistoon. Selvitysten perusteella arvioidaan, onko reitti toteutettavissa ja kuinka vaikutuksia vältetään ja lievennetään. Merkittävillä hankkeilla on vaikutuksia, ja keskeistä on vaikutusten minimoiminen. Viranomaisneuvottelussa kunta voi vaikuttaa, mitä ja missä laajuudessa on tarpeen selvittää.

Johdon rakentaja arvioi, millä keinoilla vaikutuksia voi vähentää. Aviapolis-Keimola-johtohankkeen osalta hankkeen toteuttaja on tuonut esiin, että kokonaisuutena arvioiden hankkeen toteutus maakaapeloituna ei ole perusteltua, sillä siten ei saavuteta riittävää sähkön siirtotehoa, johon hankkeella pyritään.

Pyydämme kaupunkia luomaan kuvauksen voimalinjojen päätöksenteon prosesseista ja Vantaan vaikuttamiskeinoista asian eri vaiheissa ja asukkaiden kuulemisesta sekä osallistamisesta voimajohtohankkeiden osalta.

Vastaus: Voimajohtohankkeen eteneminen on kuvattu tarkemmin liitteessä.

Kaupungin on mahdollista vaikuttaa seuraavissa vaiheissa:

- Kaupunki voi ottaa lausunnossaan kantaa maakuntakaavassa esitettäviin voimajohtoyhteyksiin ja niiden sijaintiin.
- Yleiskaavaa laadittaessa huomioidaan tiedossa olevat yhteystarpeet ja voidaan yhteistyössä verkkoyhtiöiden kanssa osallistua voimajohtoyhteyksien suunnitteluun ja yhteensovittamiseen muun maankäytön kanssa. Asemakaavassa sijaintia voidaan tarkentaa.
- Voimajohdon esisuunnitteluvaiheessa johdon rakentaja järjestää viranomaisneuvottelun keskeisten tahojen kanssa. Kaupungin viranomaiset ovat edustettuna kokouksessa. Neuvottelussa päätetään, mitä reittivaihtoehtoa edistetään ja mitä selvityksiä edellytetään.
- Johdon rakentaja pyytää lausunnot tarvittavilta viranomaisilta lausunnot. Myös kaupungilta pyydetään voimajohtohankkeesta ja sen sijainnista lausunto, joka liitetään lunastuslupahakemukseen. Kaupunki voi lausunnossaan ottaa kantaa voimajohdon toteutustapaan ja reunaehtoihin.

Asukkaita kuullaan ja osallistetaan seuraavissa vaiheissa:

- Mikäli voimajohto osoitetaan kaavassa, koskee kaavaa alueidenkäyttölain 62 § mukainen vuorovaikutusmenettely. Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.
- Voimajohtohankkeen suunnittelussa asukkaiden kuuleminen ja osallistuminen on rajattu ainoastaan maanomistajiin ja käyttöoikeuden haltijoihin. Heihin ollaan yhteydessä, kun hankkeelle on saatu tutkimuslupa ja ennen kuin maastotyöt aloitetaan.
- Kun johdon sijainti ja pylväspaikat on selvitetty, johdon rakentaja käy maanomistajien kanssa sopimusneuvottelut.

- Lunastusmenettelyssä kiinteistönomistajille ja käyttöoikeuden haltijoille järjestetään kuulemistilaisuus. Maanomistaja osallistuu lunastustoimitukseen.

Selvityksen pohjalta kaupungin tulee arvioida, millaisia linjauksia ja toimintamalleja Vantaa jatkossa noudattaa sähkölinjahankkeiden ohjauksessa ja kaavoituksessa.

Vastaus: Ehdotetaan seuraavia:

- Jatkossa tulee varmistaa sijoittamis- ja rakentamislupakäsittelyssä sekä asemakaavoituksessa, että huomioidaan tarvittavat suojaetäisyydet suunnitelluista voimajohdoista ja sähköasemista.
- Yleiskaavassa tulee huomioida riittävät sähköverkkojen kehittämistarpeet ja tehdä tarvittavat tilavaraukset.
- Yhteydet olisivat asukkaiden näkökulmasta hyvä olla kaavoissa (yleiskaavassa), jotta voidaan varmistaa riittävän kattavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt sekä muutoksenhakumahdollisuus.
- Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä sähköverkkoyhtiöiden kanssa, jotta uudet yhteystarpeet ja tulevat hankkeet ovat tiedossa ja saadaan yhteensovitettua käynnissä olevien kaavahankkeiden kanssa.
- Vantaan kaupunki voi viranomaisneuvottelussa ohjeistaa sekä lausuntonsa yhteydessä edellyttää johtohankkeen rakentajaa järjestämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tiedotusta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia myös muille kuin hankkeen yhteydessä virallisesti kuultaville maanomistajille.
- Omistajaohjauksen kautta kaupunki neuvottelee yhtiön kanssa toimintatavoista.

Pyydetään vastaus siihen, tarvitseeko voimalinjahankkeiden noudattaa miltä osin yleiskaavan määrittelemää linjaa, ja miltä osin linjasta voidaan poiketa ja millä perusteilla. Mitkä ovat tilanteet ja prosessit, joilla kaupunki tarkastelee vaihtoehtoisia linjauksia?

Kaavoitusprosessin eri vaiheiden sekä Aviapolis-Keimola-voimajohtohankkeen kaavoituksen kuvaus on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä. Maankäytön suunnittelua ohjaa alueidenkäyttölaki (132/1999). Osoitettaessa voimajohtoja kaavoissa on otettava huomioon alueidenkäyttölaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa. Voimajohtoverkkoa on osoitettu maakuntakaavoissa, ja ne tulee huomioida yleiskaavaa laatiessa. Yleiskaavoissa osoitetaan tarvittavat johtokäytävät yleispiirteisellä tasolla. Asemakaavoissa osoitetaan nykyisten ja tiedossa olevien voimajohtojen edellyttämät suojaetäisyydet ja voidaan yhteensovittaa johdon tarkempaa sijaintia yhdessä sähköverkkoyhtiön kanssa. Kaavojen vaikutukset arvioidaan.

Voimajohtojen toteutus ei edellytä niiden osoittamista kaavoissa, vaan niiden rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn. Tiedossa olevat yhteystarpeet kuitenkin osoitetaan kaavoissa, jotta ne voidaan huomioida muun maankäytön suunnittelussa. Jos voimajohdon sijainti on ratkaistu yleiskaavassa ja alueen läheisyydessä on voimajohdon sijaintiin vaikuttavia tekijöitä kuten asutusta tai luonto- ja maisema-arvoja, on yleiskaavassa osoitettu ratkaisu lähtökohtana yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle.

Viranomaisten on suunnitellessa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessä muutoin toimenpiteisiin ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Alueidenkäyttölaki siis edellyttää, että yleiskaava on ohjeena yleiskaavassa osoitettua voimajohtolinjausta toteutettaessa.

Poikkeaminen yleiskaavassa osoitetusta ratkaisusta on mahdollista tietyin edellytyksin ja perustellusta syystä. Perusteluja poikkeamiselle voi olla esimerkiksi poikkeamisen vähäisyys, yleiskaavan tavoitteiden mukaisuus ja ratkaisun vaikutukset ympäristöön ja maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun. Voimajohtohankkeen viranomaisneuvottelussa voidaan ottaa kantaa poikkeamiseen ja vaihtoehtojen tarkasteluun, mikäli yleiskaavassa osoitettu ratkaisu ei ole mahdollinen.

Millä tavoin Vantaa voi käyttää omistajaohjausta Vantaan Energian voimalinjahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen osalta?

Vastaus: Vantaan Energian omistajana Vantaan kaupungin tehtävänä on varmistaa, että sen omistama yhtiö toimii vastuullisesti ja huolellisesti. Omistajaohjauksen lähtökohtana toimivat valtuuston 12.10.2024 § 12 hyväksymät omistajapoliittiset linjaukset. Omistajapoliittisten linjausten mukaan Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on varmistaa luotettava sähkönjakelu ja se, että sähkön siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena ja tulevat investointitarpeet mahdollistavana. Lisäksi tavoitteeksi on asetettu varmistaa riittävä siirtokapasiteetti.

Markkinaehtoisen yhtiön vastuullisena omistajana kaupungin tehtävänä ei ole sanella tai puuttua suoraan yhtiön operatiiviseen toimintaan, kuten sähköverkkojen linjausten suunnitteluun. Omistajaohjaus käy yhtiön ja sen johdon sekä vähemmistöosakkaana olevan Helsingin kaupungin kanssa jatkuvaa keskustelua yhtiön tilanteesta ja omistajan toiminnalle asettamista tavoitteista. Vantaan Energian osakassopimuksen mukaan yhtiön ja sen osakkaiden välisten keskinäisten liikesuhteiden tulee noudattaa samoja periaatteita, mitä noudatetaan toisistaan riippumattomien yritysten välillä.

Omistajaohjauksessa kaupunki on pyytänyt Vantaan Energia -konsernia kehittämään asukasvuorovaikutusta ja jatkossa kartoittamaan jo ennakollisesti ne tulevat investoinnit, joissa vuorovaikutukseen tulisi erityisesti panostaa.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 28

Vs. kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Eve Rämölle, Otso Kivimäelle ja 37 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginvaltuusto 19.10.2026 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

_____

Vantaa

Kaupunginvaltuusto 16.11.2026

Kaupunginhallituksen esitys:
Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Liitteet:
- Kuvaus voimajohdon suunnittelusta alueidenkäyttölain ja sähkömarkkinalain mukaisissa prosesseissa sekä toteutustavan valinnasta
- Allekirjoitettu Eve Rämön ja Otso Kivimäen sekä 37 muun valtuutetun aloite voimajohto-hankkeiden päätöksenteon, vaikuttamisen ja omistajaohjauksen selkiyttämiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:
Yleiskaavapäällikkö Juha Nurmi, puh. +358 40 336 0159
Yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. +358 50 302 9224
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)